

תקני אִיָּתִי לְמַחר – די לך אם אטבול מחר. **וְיַדְעֵךְ רֵב נַחֲמָן בֶּר יִצְחָק** מאי קאמארה ליל – מיה כוננותה לומר, שモחתות שלא חפפה, איננה יכולת לטבול היום. אמר לה, מדווע לא החפפי היום, דורי תפרק – וכי חסורת לך קדרות לתהום בהן מם חמוץ, טשכון תפרק – וכי חסרים לך עבדים, להביא מים ולחמס אוותם. וממעשה זה מוכחה שהואה יכולה להופף בליל טבילהה, ועל פי זה הקשה רב אדא על זב חיננא מסודא (עליל טז), שאסר לאשה להופף בליל טבילהה. הגמורא בעיל (שם) הביאה כמה אמוראים, הסוברים שבטבילה במוציאי שבת ויום טוב יש להקדמים את החפיפה לערב שבת, ודנו אם אפשר ללמוד מרכך לטבילה במוציאי יום חול. סוגיתנו דנה בעיר הדבר, האם בטבילה במוציאי שבת אכן יש להקדמים את החפיפה לערב שבת, דריש רבא, **אָשָׁה שְׁחָלָה טְבִילָת בְּמִזְמָאִי שְׁבָת**. מקשה הגמורא: אמר לך רב פפא לרבא, והא שלח רבינן בגיןertiaה – והרי בין שליח איגרת מארץ ישראל, שבה כתוב בשם רב יוחנן, **אָשָׁה לֹא תְחֻזֵּק עַרְבָּ שְׁבָת, וְתַמְבּוֹל בְּמִזְמָאִי שְׁבָת**, אלא מהופף במוציאי שבת וטבילה מייד. ונאמר באיגרת טעם הדבר, ותמה על עצמן הייך אשה חופפת ביום וטובלת בליל אפיקלו בטבילה במוציאי יום חול, הא בעין תכוף לחפיפה טבילה – לסמוך את החפיפה לטבילה, וליקא. ובkowski התירו זאת, כדי שתחופף בנחת, שם תחופף בליל הטבילה, שמא לא תחופף בראי, ומתוך שמנוררת לביתה. אך ורק שאי להתריד להופף בערב שבת ולטבול במוציאי שבת, שהיא הרחקה מרובה.

כין שמע רבא את דברי רב פפא, הדר אוקו רבא אומרא עלייה דריש – חזור רבא והעמיד מדורגמן לפניו לדרש ברבים, דרביהם שאמרתו לפניכם, טעות הן בידי, ברם – אבלן פך אומרו משימה דרבי יוחנן, אשה לא תחזק ערבע שבת וטובל ב Mizmaya שבת, ותמה על עצמן הייך חופפת ביום וטובלת בליל הא בעין סמוך לחפיפה טבילה וליקא.

הגמורא מביאה את מסכתה החלכתה, וחלכתא, **אָשָׁה חֻזֶּפֶת בַּיּוֹם וְטוּבָלָת בְּלִילָה, וְחַלְכָתָא**, אשה חופפת ביום טבילהה בליל. מקשה הגמורא: (**אלא**) קשיא הילכתא אהילכתא שהן הלכות הסותרות זו את זו. מורתצת הגמורא: **לֹא קשיא, הָא דָא פְּשָׁר לְחֻזֶּפֶת בַּיּוֹם, כַּשְׁטוּבָלָת בְּמִזְמָאִי יוֹם חֹול, אֵין לה להופף בליל**, שמא תמדור לשוב לביתה ולא חփוף בראי, הָא דָא אפשר לחופף ביום, בגין כשי טבילהה כליה במוציאי שבת, שאו עליה לחופף בליל הטבילה, כדי לא להרחק כל בר את החפיפה מוחטבילה.

ג' מרץ

אשר שראתה דם בתהילת וסתה נקרתא 'נדה', וטמאה שבעה ימים.
ובדין ראיית הנדה, לא העריכה התורה שבעה נקיים, لكن בין אם
ראתה יום אחד, ובין אם ראתה כמה ימים, עירכה לבדוק שפקד הדם
לפנין סוף היום השביעי, טובלת לטהורה בלבד שנייה. אחרי שבעה
ימים אלו שנקראים 'ימי נדה', מתחילה הימים הרואים לזוכה,
במשך אחד עשר יום. ובימי הזוכה, אם ראתה דם רק יום אחד או
יוםיים, עליה להמתין אחריו הראייה יום נוספת נקי מדם, וטובלת, ובוים
שאחוריו היא טהורה. והיא הנקרתא 'שומרת יום' בוגר יום' או 'זוכה'
קטנה. אבל אם ראתה דם שלשה ימים רצופים, עליה להמתין שבעה
ימים רצופים נקיים מדם, טובלת, ובוים השמיני היא טהורה. והיא
הנקרתא 'זוכה' ('טה'ם, או 'זוכה' גודלה).

הנדה צריכה לבדוק את עצמה ביום השביעי, כדי לברר אם פסק דמנה, שאו היא יכולה לשוב ללילה להתדר מטומאה הנדה, או שמא היא ממשיכה לראיות בימי זיהה, שאו היא נטמאת בטומאה זיהה. בדיקה זו קרויה בלשון המשנה 'הפרשה'. משנתנו מבוארת דין הפרשה בטוהרה של הנדה.

המשך ביאור למס' נדה ליום שבת קודש עם' א

⁹ **השיטות לא הפרישה**, ולאחר ימים בדקה ומצאה טמאה. נמצא
שהיתה טמאה בין תחילתה ובין בסוף. בדיון זה חלקו רב ולוי, רב
¹⁰ אמר, זבה ודאי, ולוי אמר, זבה ספק.
¹¹ מבארת הגمرا את טעמיהם: רב אמר זבה ודאי, בינו דמעיקרא
¹² ביום שבייעי בבוקר נמצאת טמאה, ועבדשו נמצאת טמאה, טמאה
¹³ מסיקה הגمرا: אלא, כי איתמר דבר ולוי – כשהנאמרה מחלוקת רב
¹⁴ ולוי, שמעתא באפי נפשה איתמר – היא נאמרה בשםעה בפני
¹⁵ עצמה, ולא על אחד מהדרינים שבמשנה. וכבר נאמרה בשםעה זו, נהיה
¹⁶ ראתה שלשה ימים ביום זיבח, ועבדשו ראתהשוב.

¹ שהמשיכה לראות בימים שמנני תשיעי ועשיריו שלא בדקה את
עצמה בהם, ולכן היא ספק זבה. **אלא זבה ודאי נמי** – וכי אפשר
² לומר שהיא זבה ודאי, הרי לאחר כמה ימים בדקה ומצאה טהורה,
³ ואפשר שאף באותו ימים שבינתיים לא ראתה.
⁴ מסיקה הגمرا: **אלא, כי איתמר דבר ולוי** – כשהנאמרה מחלוקת רב
⁵ ולוי, **שמעתא באפי נפשה איתמר** – היא נאמרה בשםעה בפני
⁶ עצמה, ולא על אחד מהדרינים שבמשנה. וכבר נאמרה בשםעה זו, נהיה
⁷ **שבדקה עצמה ביום השבעיע שחרית ומצאה טמאה, ובין**

אותה לומר שוסטה נעהר. ובין דמייה מסולקין יש להקל בה יותר, לומר דיה שטעטה.

שנינו במשנתנו: רבוי יהודיה אומר, כל שלא הפרישה בעשרה מן המנחה ולמעלה, הרי זו בחוקת טמאה. והינו, שלעדתו רך בדיקה בין המשמות מועילה כדי להפריש בטורה.

פניא, אמרו לו חכמים לרבי יהודיה, אלפל – אילו היהי אומר שעריכה האשפה שייחו ר' יוחנן בעייתה (–אוותו מוקם כל ביני המשימות, ופה אתה אומר, שלעולם אתה וחושש שאתה מיר אחורי שלסקלה יהודיה מהבדקה. עבשיו שאתה אומר בדוק מן המנחה ולמעלה, מה הוועיל שבדקה ומצעה טהורה, אמר עס טלק ר' יוחנן בעייתה. וכיוון שאין אתה חדש לך, מה ל' הפרישה בטורה בשבייען מן הטענה ולמעלה, שאין חושים שאתה אחורי הבדיקה, מה ל' הפרישה בטורה בראשון לראייתה בצהרים, גם בו לא נחשוש שאתה אחורי הבדיקה.

בלשון התנאים שללקו על רבבי יהודיה, מבואר גם בדיקת שחרית ביום הראשון מועילה. הגמoria תמהה על כך. מקשה הגמרא: 'ראשון' מי אביה למאן דאמר. והלא במשנתנו, גם חכמים שהקלו בדין הבדיקה, התריר רך מהיום השני והלאה, אבל ביום הראשון שברובו שבוחקת טהרה, והוא דעה הסוברת שם בדקה בצהרים, תועל הבדיקה.

משיבת הגמרא אין, יש תנא שוברך. וחתניא – וזהו שנינו בברייתא, אמר רבבי, שאלי את רבוי יוסי ורבוי שמעון בשחו – מהלכים ברורה, נדה שבכח עצמה זום שבכע שחרית ומצעה טהורה, ובין המשימות לא הפרקית, ולאור הימים ברקה ומצעה טפאה, מתח, האם הוועיל בדיקת שבבייש חריטה להזקקה בטורה. אמרו לו, הרי זו בחוקת טהרה, והבדיקה החולה להזקקה בטורה.

חוור רבוי לשואל: נדה שלא בדקה ביום השבעי לנורתה, ובדקה ביום ששי, חמישי, רביעי, שלישי, שני, מאי, האם הוחזקה בטורה. אמרו לו, לא שנא – אין הדבר בין בדקה ביום השבעה.

מישיך רבוי לפטר: בראשון, לא שאלי מפני שהויתי סבור שבדיקה ביום הרועל. וטערו שלא שאלי גאי, שם הימי שואל היו מטהרנים. נמצאו שיש הסוברים שאפשר להפריש בטורה ביום הראשון שחרית, שכן סבור רבוי, בדעת רבוי יוסי ורבוי שמעון.

הגמרא מבארת את טעמו של רבבי במשנתו, מודיע בדיקת תועל גם ביום הראשון: אטו בולחו לאו בחוקת טומאה קיימי – וכי בכל שאר הימים אין מדובר שההשאה היתה בחוקת טמאה, ובין דפסק, פסק ואין חושים שתשוב ותרואה, ראשון גמי – גם יש לו מה, כיון דפסק פסק.

שואל הגמרא: ומייערא כשלא רציה לשואל, מאי סבר, מודיע היה סבור ששונה היהים הראשון משאר ימים. משיבת הגמרא: הוזאל והויתוך מעין פותת, שההמלה בו לראות דם, ואין דרכה של אשא לפסק מראית הדם ביום שבו התחליה לראות.

103

משנה

וב או זבה גודלה שפסקו מלראות זיבח, ציריכים לטפור שבעה ימים שלא יראו בהם, ואחר כך טובלים לטהרטם. המשנה מביאה מה חולקת תנאים לגבי מניין הימים: הוב והגיה שבדקו עצמן ביום הראשון לספרחים ומצעאו טהור – שהם נקיים מזביח, ובדקו ביום השבעי ומצעאו טהור, ושאר ימים שבינתיים לא בדק, רבוי אליעזר אומר, הוזאל, לגבי מה ששמענו (לעיל ז), וכי מיטפל בערך יומי ומי – נדה האשפה בחוקת טהרה, שמשנה זו באה לופר, שאין האשפה קובעת לה וסת בימי זיבחה, בגין שרגילה לראות ממחשעה עשר ימים לחמשה עשר ימים, לא קבעה וסת לדעת שמואל. שהלא יום חמישה עשר ימים מה咍ת נדה הוא היום השmini בתוך אחד ראות ימי זיבחה. ואילו משנתנו אמרה על הרואה בימי זיבחה זאמ יש לה וסת דיה שעטה, ומשמע שהאשפה יכולה לקבוע וסת בימי זיבחה.

ודוחה הגמרא: אמר לך רב הוזאל בר חייא, כי אמְרִין – מה שאנו אומרים 'אין אשפה קובעת לה וסת בימי זיבחה', כוונתנו דוקא לכולא, רלא בעיא תלא ימני למייקר – שאינה צריכה עריכה לעקרו שלש פעמים, ואם שינתה ראייתה פעם אחת שוב אינה חוששת לסת בפעם הבאה, דאמְרִין שבימים אלו דמייה מסולקיןDOI ודי בשינוי פעם

וכן תנא לך במתניתא – וקר לו שנה ברייתא, שנשנהה על סוף דברי המשנה, שכחוב בה קר' בדקה שביעי שחרית ומצעה טמאה ובין בדקה ומצעה טמאה, תרי זו ספק זבה. הרוי לנו, שאף שמצאה עצמה טמאה ביום השבעי שחרית, וגם אחר ימים, לדעת לי אינה אלא ספק זבה.

שנינו לעיל (לח), לאחרי שבעת ימי נירה והפסק טהרה, האשפה בחוקת טהרה אחד עשר ימים (והם הימים הראויים לזוכה). ונחלהו האמוראים (לעליל לט). איזה דין בא המשנה למד בכרך. רבא פירש, שאף שב אלשה שמצוות דם, מטמאה את כל הטהרות שנגענה בהן מצעה דם בימי זיבחה, אינה מטמאה מעת לעת, מפני שבימים אלו מצעה זיבחה ורבא, איןנה מטמאה מעת לעת. ורב הונא בר חייא פירש בשם שמואל, שהמשנה באה ללמד שאינה קובעת וסת בימי זיבחה.

שנינו במשנתנו: נדה שבדקה עצמה יום שביעי שחרית ומצעה טהרה, ולאחר ימים בדקה ומצעה טמאה, הרוי זו בחוקת טהרה (בימים שבינתיים), ומטמאה מעת לעת (וקודם מציאות הדם). מקשה הגמרא: למא תהיי תיובטרא דרבא, דאמְרִין – קוביישתנה את כל הטהרות שנגענה בהן מעת לעת, אם מצאה דם בתקז' ימי זיבחה. ובמשנתנו מבואר שלא לדברי דבבון, שהוא בזורה והרואה בימי זיבחה, ואומרה המשנה בדבריו, שהלא היא דנה באשה שראיתה בימי זיבחה, ואמורה המשנה שהיא מטמאה מעת לעת.

הגמרה תמהה על קשישא זה ולו אוטוביניה לרבא חדא זימנא – וכי לא פרכו דבורי כבר במקומות אחר בקשישיא שאין עליה תירץ, ונדרחו דבריו. משיבת הגמרא: כי אמְרִין – קר היא כוונת קושיתנה, למא תהיי היוגטרא דרבא נמי מהא – האם נאמר שתההיה פירכא לרבא, גם ממשנתנו.

מהתרצת הגמרא את הקשישא על רבא: אמר לך רבא, כי קתני מטמאה מעת לעת, איןנו חזר על תחילת המשנה בדין אשפה שראיתה בימי זיבחות, אלא אריש פרקון קאי, אראתה וערזה בבית אביה – הוא נאמר על הדין שנזכר בתחילת הפרק (לעליל סד), שתינווק (וילדה) שראיתה כבר דם נdotות בבית אביה לפני נישואיה, ואחריו נישואיה נבעל ורואה דם בתולמים, לדעת בית הילל כל הדברים שהיא רואה באוטו הלילה טהורות. ובאה משנתנו לבאה, שכשתראה דם טמא אחריו ליליה זה, היא מטמאת את כל הטהרות שנגענה בהן מעת לעת. סלקא דעתך אמְרִין – שהיא עליה בדעתך לומו, כיון דבן הראית בבית אביה לבין ראייה זו מפסקי להו ימים מהווין ביליל נישואיה, שבכל הימים שרואה בו טהורין, וכן היה מקום לומר שבראייה זו בתקלת נדחתה דמייא – היא דומה לאשה הרואה בפעם הראשונה בהחיה שמטמאה רק מראיתיה ואילר ואינה מטמאה למפרע (לעליל ז). ולא תטמא מעת לעת, קא מישען לו – משמעה לנו משנתנו שאין הדבר כן, אלא שמטמאה מעת לעת, ואם, כרוא יכול לבאר את מעתנו כשיתו, ואין ממנה קושיא עליו.

שנינו במשנתנו: ואם יש לה וסת, דיה שעטה. הגמoria הבינה, שдин אם יש לה וסת, דיה שעטה. מושג רשותה, שחוור רשותה, שדין שראיתה בימי זיבחה. מקשה הגמרא: גמא תהיי תיובטרא, דרב הונא בר חייא אמר שמואל, לגבי מה ששמענו (לעליל ז), שבדקה עצמן ביום הראשון מיטפל עשר ימים מהזקקה בטהרה, שמשנה זו באה לופר, שאין האשפה קובעת לה וסת בימי זיבחה, בגין שרגילה לראות ממחשעה עשר ימים לחמשה עשר ימים, לא קבעה וסת לדעת שמואל. שהלא יום חמישה עשר ימים מה咍ת נדה הוא היום השmini בתוך אחד ראות ימי זיבחה. ואילו משנתנו אמרה על הרואה בימי זיבחה זאמ יש לה וסת דיה שעטה, ומשמע שהאשפה יכולה לקבוע וסת בימי זיבחה.

ודוחה הגמרא: אמר לך רב הוזאל בר חייא, כי אמְרִין – מה שאנו אומרים 'אין אשפה קובעת לה וסת בימי זיבחה', כוונתנו דוקא לכולא, רלא בעיא תלא ימני למייקר – שאינה צריכה עריכה לעקרו שלש פעמים, ואם שינתה ראייתה פעם אחת שוב אינה חוששת לסת בפעם הבאה, דאמְרִין שבימים אלו דמייה מסולקיןDOI ודי בשינוי פעם

– ואם תאמר שיש להחמיר מדרבנן שתסתור את הימים הקודמים
 25 שמא יאמרו שגם גם ראיית זוב אינה סותרת אותן, הרי זו בבעל קרי
 26 לא מיחלף – לא יטעו להחליפם זה בזה, מפני שזיבחה וקריבם הם שני
 27 עניינים שונים. ולגביו נזיר שהילך על גבי סכבות ופרעונות נמי אין
 28 להחמיר מדרבנן שיסטור את הימים הקודמים שמא יאמרו שגם
 29 טומאת מת ודאית אינה סותרתם, שהרי מדאוריתא, כדי לסתור,
 30 אהיל מעלה בעין – ציריכים שכנס לאוהל המת ודאי, ורבנן הוא
 31 רג'וור – הם שגורו במחלך תחת סכבות ופרעונות שיסטור אותו יום),
 32 ואוהל ספק שהוא דין דרבנן, באוהל ודאי שהוא דאוריתא, לא
 33 מיחלף. אבל הבא לגבי זבה שבדקה ראשון ושביעי, או כיישין
 34 דלמא חזיא בספק – אם אנו חווישים שהוא באתם ימים
 35 מסופקים שבינתיים ולמן לא מציפים אותם לחשבון, ואך על פי כן
 36 את היום הראשון מערפים,athy לאיילופי ברואה זיבחה ודאי, כי
 37 יחשבו שמה שלא מנזה וזה את הימים שבינתיים מפני שראותה בהם,
 38 וחכמים היו ציריכם לגוזר שלא עילה לה היום הראשון לחשבון.
 39 תניג, רבוי יוסי ורבוי שמעון אמרו, נראין דברי רבוי אליעזר שאמר
 40 שgam הימים שבינתיים עלולים לה לחשבון, מדברי רבוי יהושע שرك
 41 יום ראשון ושביעי עלולים לה. כי אם נחשוש שהוא בינתיים,
 42 מודיע לא תסתור גם יום ראשון. ודברי רבוי עקיבא שעריך שייהיו
 43 כולם בדוקים, נראין מדברי בולן. אבל הלכה ברבי אליעזר.
 44 איבעיא להה, הוב והזבח שבדקו עצמן יום ראשון, ובdkו שוב ביום
 45 השmini שהוא לאחר שבת ימי ספירתם, ובשניהם מצאו טהור,
 46 ישאר הימים שבינתיים לא בדקו,

47

גמר

הגמר מביאה ברירתא, לבאר טעם מחלוקת רבינו אליעזר ורבינו
 2 יהושע הנגיא, אמר לו רבוי אליעזר לרבי יהושע, לרבריך שעלו
 3 להם לחשבון הדום הראשון והשביעי, אתה מזנה שבעה נקיים
 4 בסירוגין – בפסיקה ודילוג, והרי התורה אמרה בזבבה (יקראטו כח)
 5 יספירה לה שבעת ימים ולאחר מכן, ולשון 'אחר' משמע שהיה
 6 זמן אחד שהוא אחד לבן – לכל שבעת הימים, ולא שהיה זמן
 7 נפרד אחר יום זה זמן נפרד אחר יום זה, אלא היו רצופים באופן
 8 שלא תהא טומאה של זיבחה מפסקת ביניהם. אמר לו רבוי יהושע
 9 לרבי אליעזר, אתה אמרת שאפשר למנות בסירוגין, האם אי'
 10 אתה מזנה בזב שראה קרי באחד מימי ספירתו, וכן בנזיר שהילך
 11 תחת את הסכבות – ענפי אילין הסוכבים על הארץ וכן תחת אחת
 12 הפרעות – אבניים גדולים הובלוטות מן הגדר ומאהילות על הארץ
 13 שיש ספק שהוא שם מרת, שמננה בסירוגין – שהזוב, וכן הנזיר,
 14 מצרף למנין את הימים הקודמים עם הימים הבאים, ואינו סותר אלא
 15 אותו היום, והרי התורה אמרה לגבי נזיר שננטמא במת ודאי (במדבר
 16 ו' יב) 'הימים הראשונים יפלו', שעריך לחזור ולמנות נזירות
 17 בתחילתה. הרי שapk על פי שההתורה אמרה בזיבחה ובניזירות שעריך
 18 שייהיו הימים רצופים, מציינו בהם אופן לספור בלי שייהיו רצופים.
 19 מבירתה הגמורה: ורבוי אליעזר מודיע לא למד אף הוא מזב ונזיר
 20 שאפשר למנות בסירוגין. ממשבה הגמורה: רבוי אליעזר סבר, בשלמא
 21 חתם בזב שראה קרי, אינו סותר את הימים הקודמים כי לגבי ראיית
 22 קרי ליטמאה בה' אמר רחמנא (ויקראטו לב), ולשון 'בה' משמע
 23 שאינה סותרת אלא יומה – יום הראייה בלבד. וא' משום איילופי

24